

The Logic of Zero Grounding Account and Its Challenges

Meysam Zandi*

Davood Hosseini**

Abstract

The theory of ground is committed to the grounding facts. As they contain non-fundamental notions, they must be grounded in something. Zero Grounding Account believes it is possible to show that by relating grounding and metaphysical argument these facts are zero-grounded. We want to introduce this theory and defend it against some challenges. The first challenge is some chains that are produced in the theory and could threaten the well-foundedness of ground. The second challenge is that Zero Grounding Account is not unionist which means ground and metaphysical explanation are not the same. The third challenge is the possibility of accordance of this theory and essentialism.

The theory of ground is committed to the grounding facts. As they contain non-fundamental notions, they must be grounded in something. Zero Grounding Account believes it is possible to show that by relating grounding and metaphysical argument these facts are zero-grounded. We want to introduce this theory and defend it against some challenges. The first challenge is some chains which are produced in the theory and could threaten the well-foundedness of ground. The second challenge is that Zero Grounding Account is not unionist which means ground and metaphysical

* Doctoral student of the Department of Philosophy of Science, Tarbiat Modares University,
maysam.zandi@gmail.com

** Associate Professor, Department of Philosophy, Tarbiat Modares University (Corresponding Author), davood.hosseini@modares.ac.ir

Date received: 09/03/2022, Date of acceptance: 04/06/2022

Copyright © 2018, This is an Open Access article. This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

explanation are not the same. The third challenge is the possibility of accordance with this theory and essentialism.

Keywords: The Logic of Zero Grounding Account and Its Challenges

منطق ابتدای صفر و چالش‌های آن

میثم زندی

دادو حسینی

چکیده

نظریه ابتنا متعهد به واقعیت‌های شامل ابتنا است. از آنجاییکه این واقعیت‌ها شامل مفاهیم غیربنیادین هستند، باید بر چیزی مبتنی باشند. نظریه ابتدای صفر باور دارد با پیوند زدن ابتنا و استدلال تبیینی می‌توان نشان داد این واقعیت‌ها مبتنی بر صفر یا مجموعه تهی هستند. در این مقاله قصد داریم این نظریه را معرفی کرده، و از آن در مقابل چالش‌هایی دفاع کنیم. چالش نخست وجود زنجیره‌هایی است که در نظریه تولید می‌شوند و می‌توانند خطری برای خوش‌بنیادی ابتنا باشند. چالش دوم این است که ابتدای صفر نظریه‌ای وحدت گرانیست، به این معنا که ابتنا و تبیین متفاوتیکی در آن یکی نیستند. چالش سوم امکان هم‌خوانی این نظریه با ذات‌گرایی است.

کلیدواژه‌ها: ابتدای ابتنا، ابتدای صفر، ذات‌گرایی، خوش تعریفی، وحدت‌گرایی

۱. مقدمه

در سال‌های اخیر نظریه ابتنا به عنوان نظریه‌ای برای صورت‌بندی سلسله مراتب واقعیت‌ها (facts) ارائه شده‌است. نظریه ابتنا ادعا می‌کند که واقعیت‌ها بر اساس بنیادین بودن در یک سلسله مراتب قرار می‌گیرند. واقعیت‌های بنیادین در پایین‌تر رده و واقعیت‌های کمتر

* دانشجوی دکتری گروه فلسفه علم، دانشگاه تربیت مدرس، maysam.zandi@gmail.com

** دانشیار گروه فلسفه، دانشگاه تربیت مدرس (نویسنده مسئول)، davood.hosseini@modares.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۱۸، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۱۴

Copyright © 2018, This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International, which permits others to download this work, share it with others and Adapt the material for any purpose.

بنیادین در رده‌های بالاتر قرار می‌گیرند. اما یکی از بحث‌ها در مورد ابتدای واقعیت‌هایی است که شامل رابطه ابتنا هستند. اگر یک واقعیت شامل ابتنا را به صورت^۱ $\varphi \rightarrow \Gamma$ نشان دهیم آنگاه وضعیت این واقعیت در سلسله مراتب چیست. اگر این واقعیت بنیادین است چرا در آن φ را داریم که یک واقعیت غیربنیادین و در نتیجه شامل مفاهیم غیربنیادین است؟ سایدر طبق اصل خلوص (Purity axiom) باور دارد یک واقعیت بنیادین نباید شامل مفاهیم غیربنیادین باشد (Sider, 2011). اگر بنیادین نیست، این واقعیت بر چه چیزی مبتنی است و در کجا سلسله مراتب قرار می‌گیرد؟

نظریه‌های ابتدای ابتنا برای پاسخ به این سوال ارائه شده‌اند. یکی از پاسخ‌ها نظریه ابتدای صفر (Zero-Grounding Account) است که لیتلاند (Litland, 2017) ارائه کرده‌است. او سعی می‌کند ابتنا را با استدلال تبیینی (Explanatory argument) پیوند بزند و در نهایت نتیجه می‌گیرد که واقعیت‌های شامل ابتنا بر صفر یا تهی مبتنی هستند. در اینجا سعی می‌کنیم سه چالش پیش روی این نظریه را بررسی کنیم و بینیم وضعیت این نظریه در برابر این چالش‌ها چیست. چالش نخست زنجیره‌هایی هستند که به واسطه این نظریه تولید می‌شوند و می‌توانند خوش‌بنیادی ابتنا را تهدید کنند. چالش بعدی ادعای وحدت‌گرایی در این نظریه است. وحدت‌گرایی در اینجا به معنای آن است که ابتنا همان تبیین متأفیزیکی است. اگرچه لیتلاند طرفدار یکی بودن ابتنا و تبیین متأفیزیکی است، والتر باور دارد که نظریه او چنین ادعایی را ارضاء نمی‌کند (Wallner, 2021). در نهایت، ادعایی در بین برخی طرفداران ابتنا که ذات‌گرایی نیز هستند وجود دارد که می‌توان رابطه ابتنا را بر اساس ذات تبیین کرد. چون لیتلاند مخالفتی با ذات‌گرایی ندارد، باید بتواند توضیح دهد که واقعیت‌هایی که در نظریه او در مورد ابتنا تولید می‌شوند چطور بر اساس ذات فهمیده می‌شوند. در ادامه نخست به صورت مختصر منطق ابتدای صفر را توضیح می‌دهیم و پس از آن به بررسی این چالش‌ها می‌پردازیم. نشان خواهیم داد که نظریه لیتلاند در مقابل همه این چالش‌ها مصون است.

۲. منطق ابتدای صفر

لیتلاند به صورت مستقل چارچوبی برای منطق ابتدای ابتنا ارائه کرده‌است که در آن تلاش می‌کند تا ابتنا را از طریق استدلال منطقی به مفهوم تبیین متأفیزیکی پیوند بزند. از

آن جایی که تمامی واقعیت‌های شامل رابطه ابتنا در نهایت در دستگاه او بر تهی مبنی هستند، او اسم نظریه خود را نظریه ابتدای صفر می‌گذارد. به طور خلاصه لیتلاند چارچوب منطقی نظریه ابتدای صفر را بر مبنای سه ایده می‌سازد: ۱) در نظر گرفتن صدق غیرواقعیتی از ابتنا به عنوان مفهوم پایه ۲) گره زدن مفهوم ابتدای غیرواقعیتی به استدلال تبیینی^۳ در نهایت قراردادن واقعیت‌های شامل ابتنا در دسته جمله‌های صفر مبنی به مفهومی که فاین در ادبیات بحث وارد کرده است.

فاین باور دارد از یک منظر دو نوع مفهوم ابتنا داریم. نخست ابتدای واقعیتی (Factive Ground) که برقراری رابطه ابتنا صدق طرفین آن را نتیجه می‌دهد (Fine, 2012). لیتلاند این نوع ابتنا را با $\varphi \Rightarrow \Gamma$ نمایش می‌دهد.^۴ در مقابل ابتدای غیرواقعیتی (Non-factive Ground) به مستلزم صدق طرفین رابطه نیست. لیتلاند این یکی را به شکل $\varphi \Rightarrow \Gamma \Rightarrow \Gamma$ نمایش می‌دهد. در این یکی برخلاف قبلی که صدق Γ لازمه شکل‌گیری رابطه ابتنا است، با صدق Γ کاری نداریم. حال اگر فرض کنیم Γ صادق است با داشتن رابطه غیرواقعیتی $\varphi \Rightarrow \Gamma$ می‌توان به صدق φ رسید. رابطه بین صدق واقعیتی و غیرواقعیتی به شکل زیر است:

$$\Gamma \text{ و } \varphi \Rightarrow \Gamma \text{ اگر و تنها اگر } \varphi < \Gamma \quad (1)$$

فاین تمایز دیگری بین واقعیت‌ها در نظر می‌گیرد. دسته‌ای از واقعیت‌ها بر چیزی مبنی نیستند. این دسته واقعیت‌های بنیادین را تشکیل می‌دهند و یا واقعیت‌های پایه جهان که همه چیز بر بخشی از آنها مبنی هستند. در طرف مقابل واقعیت‌هایی هستند که مبنی هستند اما ابتدای آنها بر چیزی نیست. لیتلاند تلاش می‌کند تا نشان دهد ابتدای غیرواقعیتی راهی برای ابتدای واقعیت‌های شامل ابناست و این واقعیت‌ها مبنی هستند اما نه بر چیزی (Fine, 2012).

لیتلاند برای ساختن چارچوب خود باید به دو سوال زیر پاسخ دهد:

۱. اینکه یک صدق صفر-مبنی است به چه معناست؟
۲. چرا باید قبول کنیم جمله‌های غیرواقعیتی شامل ابنا بر صفر مبنی هستند؟^۵

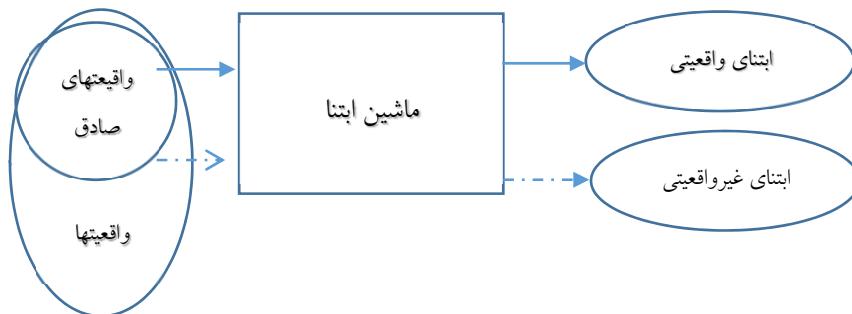
لیتلاند جواب سوال نخست را با مرتبط کردن ابتدای غیرواقعیتی به استدلال تبیینی انجام می‌دهد. اگر بپذیریم که ابتدای غیرواقعیتی با داشتن یک استدلال تبیینی متافیزیکی از

جمله‌های حاضر در طرف چپ رابطه به سمت راست رابطه یکی است، در این صورت ابتنا بر صفر به معنای داشتن استدلال تبیینی از تهی است. در واقع در اینجا چیزی شبیه به قضیه در دستگاههای منطقی داریم. واقعیت‌هایی داریم که استدلالی آنها را حمایت می‌کند بدون داشتن فرض.

برای پاسخ به سوال ۲ لیتلاند آن را به عنوان قرارداد در منطق خودش جا نمی‌دهد، بلکه تلاش می‌کند یک دستگاه منطقی بسازد و در آن نشان دهد که جمله‌های غیرواقعیتی شامل رابطه ابنا از تهی به دست می‌آیند. بنابراین کانون نظریه لیتلاند یک دستگاه منطقی است که در آن استدلال تبیینی با ابنا از غیرواقعیتی مرتبط می‌شود. لیتلاند برای این هدف دستگاه خود را در سه مرحله تعریف می‌کند. نخست در یک مرحله شهودی یک ماشین استدلال تبیین متأفیزیکی را در نظر می‌گیرد که به عنوان ورودی واقعیت‌ها را دارد و خروجی آن واقعیت‌هایی است که نشان می‌دهند چه چیزهایی بر ورودی مبنی هستند. در صورتی که ورودی نداشته باشیم در این صورت خروجی ابنا از غیرواقعیتی است یعنی اینکه چیزی داریم که بر صفر مبنی است. در مرحله دوم او سعی می‌کند این ماشین شهودی را به شکل یک نظریه گراف در ریاضی درآورد. ورودی و خروجی در ماشین استدلال جای خود را به گرهای گراف می‌دهند و عملکرد ماشین معادل با یالهای گراف است. در نهایت آن‌چه نیاز به توضیح دارد عملکرد ماشین یا به طور معادل معنای یالها در گراف است. او برای این کار دستگاه منطقی خود را وارد می‌کند و استدلال تبیینی و خام را برای تدوین این دستگاه وارد ادبیات بحث می‌کند.

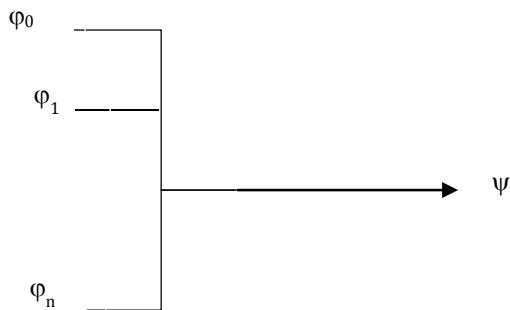
فرض کید یک ماشین ابنا داریم. این ماشین به عنوان ورودی واقعیت‌های صدق^۴ را دریافت می‌کند. ماشین در این حالت چک می‌کند که بر اساس این ورودی، چه چیزهایی هستند که بر آن مبنی هستند؟ در نهایت به عنوان خروجی پاسخ به این سوال که چه واقعیت‌هایی بر ورودی ها مبنی هستند، را می‌دهد^۵. اما عملکرد ماشین در زمان بیکاری چیست؟ فرض کنید واقعیت صدقی به عنوان ورودی وجود ندارد. در این حالت ماشین به عنوان ورودی واقعیت‌هایی را در نظر می‌گیرد که از صدق آنها اطلاعی ندارد. ماشین با فرض صدق واقعیت‌هایی امتحان می‌کند که خروجی‌های ممکن چه چیزهایی هستند؟ لیتلاند این فرآیند را معادل با ابنا از غیرواقعیتی می‌خواند.

منطق ابتدای صفر و چالش‌های آن (میثم زندی و داود حسینی) ۷۳

فرض کنید ماشین با فرض صدق ورودی Δ آنچه را که بر آن مبتنی است (به طور مثال φ) را محاسبه می‌کند. این به معنای این است که صدقی به شکل $\varphi \Rightarrow \Delta$ را به دست می‌آورد و در نتیجه به عنوان خروجی $\varphi \Rightarrow \Delta$ را می‌دهد. در اینجا با توجه به اینکه این صدق بدون در نظر داشتن صدق واقعیتی دیگر به دست آمده است (چیز صدقی به عنوان ورودی در نظر گرفته نشده است)، لیتلاند آن را مبتنی بر صفر در نظر می‌گیرد. در اینجا $\Rightarrow$ به صورت یک عملگر منطقی تعریف می‌شود. بنابراین ابتدای غیرواقعیتی چیزی شبیه به استلزمام در دستگاه‌های منطقی کلاسیک است. ذکر این نکته ضروری است که لیتلاند راه را برای ورود واقعیت‌های صفر-مبتنی تنها به شکل گفته شده در نظر می‌گیرد.

این ماشین ابتدنا را می‌توان به یک ابرگراف (hypergraph) جهتدار مرتبط کرد. یک ابرگراف جهتدار مثل G به صورت یک چهارتایی به شکل $\langle V, \mathcal{A}, t, h \rangle$ تعریف می‌شود که در آن V شامل گره‌های گراف و معادل با گزاره‌ها و یا جمله‌های متناظر با واقعیتها است. مجموعه $\mathcal{A}$ شامل ابریال‌هایی است. دو عضو دیگر t و h به صورت توابعی به شکل $(V, \mathcal{A}) \rightarrow \mathcal{P}(V)$ تعریف می‌شوند. اگر $A \in \mathcal{A}$ در این صورت $t(A)$ به عنوان دم و $h(A)$ به عنوان سر A در نظر است. طبق آنچه در مورد ابتدا می‌دانیم واقعیتی بر واقعیت‌هایی مبتنی است. بنابراین سر برای هر ورودی مجموعه‌ای تک عضوی است. ابریال قرار است مدلی برای رابطه ابتدنا باشد بنابراین یک ابریال مثل A معادل یک رابطه ابتدنا از $t(A)$ به $h(A)$ است. فرض کنید $t(A) = \varphi_0, \varphi_1, \dots, \varphi_n$ است و همچنین $h(A) = \psi$ است. در این صورت به شکل گراف داریم:

در نهایت چنین تصویری به معنای این است که رابطه ابتنای غیرواقعیتی با ورودی از ψ به $\phi_0, \phi_1, \dots, \phi_n$ برای آنکه ابتنای واقعیتی را نیز بر اساس گراف تعریف کنیم این بار از فراغراف جهتدار نقطه‌دار استفاده می‌کنیم. چنین گرافی به صورت یک پنج تایی $\langle V, F, A, t, h \rangle$ تعریف می‌شود. تنها F به موارد قبلی اضافه شده است که در آن گزاره‌ها یا جمله‌های صادق را داریم. بنابراین F به عنوان زیرمجموعه‌ای از V تعریف می‌شود و هرگاه $t(A)$ زیرمجموعه‌ای از F باشد آنگاه رابطه معادل ابتنا برای A از t به h واقعیتی است.

تا اینجای کار تمام حواشی مورد نیاز انجام شده است و در پایان نیاز داریم بیینیم که مکانیسم در ماشین و یا معادل آن یعنی ابریال در گراف چطور ابتنا را مدل می‌کند. در اینجا لیتلاند منطق ابتنا را وارد می‌کند. او یک ابریال را معادل با یک استدلال تبیینی می‌بیند و آن را به صورت $\frac{\phi_0 \ \phi_1 \ \dots \ \phi_n}{\psi}$ نمایش می‌دهد. به طور کلی یک ابریال از اعضای دم به سر به معنای یک استدلال تبیینی متافیزیکی از دم به سر است و مکانیسم های ماشین معادل استدلال‌ها در دستگاه منطقی است و در نهایت داشتن چندین چندین مکانیسم به معنای داشتن چندین استدلال مختلف منطقی متفاوت است.

کار اصلی لیتلاند نمایش چارچوبی منطقی برای استدلال تبیینی متافیزیکی است. از دل این چارچوب یک دستگاه منطقی برای ابتنای ابتنا و از این بیشتر برای نظریه ابتنا به طور کلی به دست می‌آید. استدلال تبیینی به طور شهودی از یک سری قوانین استنتاجی پایه تبیینی به دست می‌آید. موارد محتمل برای چنین استنتاج‌هایی معرفی عطف، معرفی فصل و استنتاج از اینکه a یک F است به a یک G است (در جاییکه F بر اساس G معین می‌شود)، هستند. علاوه بر این، او به دنبال تدوین قوانینی برای جداسازی یک استدلال خام از یک

استدلال تبیینی با در نظر گرفتن دسته‌ای از قوانین استنتاجی پایه است. اگر استدلال تبیینی مثل E از Δ به φ موجود باشد، در این صورت اگر Δ برقرار باشد برقراری آن به طور کامل برقراری φ را تبیین کند. در طرف مقابل، اگر استدلال خام E از Δ به φ موجود باشد، در این صورت اگر Δ صادق است در این صورت φ صادق است. استدلال خام (Plain argument) کمایش شبیه به استدلال در دستگاه‌های منطقی کلاسیک است. داشتن یک استدلال خام تضمینی برای داشتن استدلال تبیینی نیست. لیکن استدلال خام را به صورت $E(p)$ و استدلال تبیینی را به صورت $E(e)$ نمایش می‌دهد.

برای بیان دقیق‌تر استدلال از یک چهارتایی $\langle T, L, D, \leq \rangle$ استفاده می‌کنیم. در اینجا $\langle T, L, \leq \rangle$ یک درخت ریشه دار بدون شاخه نامتناهی است. T مجموعه‌ای از گره‌ها است و $\leq$ یک رابطه ترتیب بر روی T و L تابعی است از T به P که به هر گره یک برچسب نسبت می‌دهد. می‌توان P را به عنوان کلاسی از گزاره‌ها در نظر گرفت. همچنین D تابعی از T به مجموعه زیرمجموعه‌های T یعنی $P(T)$ است. برای هر $s \in T$ تابع D یک مجموعه به صورت $D(s) = \{t \geq s \mid t \text{ is a top node}\}$ نسبت می‌دهد و آن را تابع تخلیه می‌نامد. از این تابع برای آنکه نشان دهد هر یک از فرض‌ها بر کدام یک از خطوط قبل از خود استوار است استفاده می‌کند. ریشه یک زیردرخت نتیجه یک زیراستدلال است. اگر s ریشه یک زیردرخت T باشد در این صورت گزاره‌های برچسب گذاری شده از گره‌های $D(s)$ مجموعه مفروضات تخلیه نشده مفروضات در T است.

برای نشان دادن یک استدلال آن را به صورت زیر نمایش می‌دهیم:

Γ
 ε
 φ

قوانینی از استنتاج که شامل تخلیه می‌شوند به شکل زیر نمایش داده می‌شود:

$$\frac{\varphi_0 \varphi_1 \dots}{\begin{array}{c} \varepsilon \\ \varphi \end{array}} 0, 1, 2, \dots$$

استدلال بالا به این صورت خوانده می‌شود که اگر ε به صورت استدلالی از $\varphi_0, \varphi_1, \dots$ به φ است، در گرفتن نتیجه ε هر کدام از φ ‌ها را می‌توان تخلیه کرد. به طور دقیق‌تر اگر $S \subseteq D(\varphi)$ مجموعه‌ای از گره‌های برچسب گذاری شده از فقط $\varphi_0, \varphi_1, \dots$ باشد در این

صورت هر استدلال به شکل بالا با $D(\varphi)/S = D(\psi)$ یک استفاده از قاعده‌ای است که در رسیدن به ψ به کار برده شده است.

فرض کنید مجموعه‌ای از استدلال‌های پایه‌ای خام و تبیینی $\langle E_e, E_p \rangle$ را داریم. در این صورت کلیه استدلال‌های تبیینی و خام بر روی این دوتایی به صورت کوچکترین $\langle E'_e, E'_p \rangle$ تعریف می‌شود که در آن $E_e \subset E'_e$ و $E_p \subset E'_p$ و $\langle E'_e, E'_p \rangle$ تحت قوانینی که لیتلاند ارائه می‌کند، بسته است.

قاعده شمول) هر استدلال تبیینی یک استدلال خام است. به وضوح این قاعده برقرار است. اگر یک استدلال تبیینی از مفروض‌ها به نتیجه برقرار باشد این به معنی آن است که از پیش صدق مفروض‌ها صدق نتیجه را به دست داده است.

قاعده فرض) هر φ یک استدلال خام برای φ است. در اینجا نیز از آنجایی که صدق φ فرض است در نتیجه صدق φ بدست می‌آید.

قاعده عدم دوری بودن) اگر Γ یک استدلال تبیینی با فرض‌های $\delta_0, \delta_1, \dots$ به φ باشد و D یک استدلال خام از Γ به φ و D_i ‌ها استدلال‌هایی خام با نتیجه δ_i باشند در این صورت استدلال زیر یک استدلال خام برای هر ψ است.

$$\frac{\begin{array}{c} \Gamma \\ D \dots D_i \dots \\ \varphi \dots \delta_i \dots \\ \vdots \\ \varphi \end{array}}{\psi}$$

لیتلاند برای آنکه خاصیت عدم بازتابی بودن ابتدا را نشان دهد، به جای آنکه بگوید نمی‌توان از φ و Γ نتیجه گرفت که φ ، اینطور می‌گوید که اگر چنین شد هر استدلال خامی بر این اساس انجام شود مجاز است. بنابراین در قانون عدم دوری بودن استدلال تبیینی که در آن نتیجه در فرض‌ها وجود دارد بخشی از استدلال خام بزرگتر است.

زنجره خام) اگر به ازای هر Δ_i استدلال‌هایی خام از Δ_i به φ_i باشد و D یک استدلال خام از $\Gamma, \Delta_0, \Delta_1, \dots$ به φ باشد در این صورت استدلال زیر یک استدلال خام از $\Gamma, \Delta_0, \Delta_1, \dots$ به φ است. این قاعده به ما این امکان را می‌دهد که از زنجر کردن استدلال‌های خام استدلال جدیدی به دست آوریم.

$$\begin{array}{cc} \Delta_0 & \Delta_1 \\ \varepsilon_0 & \varepsilon_1 \\ \varphi_0 & \varphi_1 \dots \Gamma \\ D \\ \varphi \end{array}$$

زنجیره) اگر به ازای هر Δ_i استدلال‌هایی تبیینی از Δ_i به φ باشد و D یک استدلال تبیینی از $\Gamma, \varphi_0, \varphi_1, \dots, \varphi$ به φ باشد در این صورت استدلال زیر یک استدلال تبیینی از $\Gamma, \Delta_0, \Delta_1, \dots, \varphi$ است. این قاعده به ما این امکان را می‌دهد که از زنجیر کردن استدلال‌های تبیینی استدلال تبیینی جدیدی به دست آوریم.

$$\begin{array}{cc} \Delta_0 & \Delta_1 \\ \varepsilon_0 & \varepsilon_1 \\ \varphi_0 & \varphi_1 \dots \Gamma \\ D \\ \varphi \end{array}$$

دو نکته در مورد قواعد بالا قابل ذکر است. نخست اینکه هیچ کدام از آنها نشان نمی‌دهد که یک استدلال تبیینی برای دسته‌ای از فرض‌ها و نتیجه وجود دارد. این قواعد تنها نشان می‌دهند که چطور استدلال‌ها می‌توانند با هم ترکیب شوند. دوم اینکه طبق قواعد بالا منطق ارائه شده غیریکنواخت (Non-monotonic) است یعنی افزودن چیزی به فرض‌ها داشتن استدلال را تضمین نمی‌کند.

برای هر قاعده می‌توان تابع تخلیه را تعریف کرد. برای قاعده فرض $\varphi = D(\varphi)$ است. برای نمونه‌ای از زنجیره تابع تخلیه با فرض اینکه φ مراد است: $D(\varphi) = D(\varphi_i) \cup D(\Gamma) \cup D(\varphi_i) \cup D_i$ است که در آن $D(\Gamma)$ شامل مجموعه گره‌های در Γ است. برای نمونه‌ای از عدم دوری بودن نیز تابع تخلیه به شکل $D(\varphi) = D(\delta_i) \cup D(\varphi) \cup D_i$ است.

همانطور که اشاره کردم لیتلاند در منطق خود ابتدای واقعیتی و غیرواقعیتی را به عنوان عملگر وارد می‌کند. در نتیجه لازم است تا قواعد معرفی و حذف آنها را نیز تعریف کند. از آنجاییکه $\varphi \Rightarrow \varphi_0, \varphi_1, \dots$ به معنای داشتن یک استدلال تبیینی از $\varphi_0, \varphi_1, \dots$ به φ است قاعده معرفی آن به شکل زیر تعریف می‌شود.

$$\frac{\overline{\varphi_0 \varphi_1 \varphi_2 \dots}^{\varepsilon} \quad 0,1,2}{\varphi \quad 0, 1, 2, \dots} \Rightarrow -\text{Introduction}$$

در اینجا یک استدلال تبیینی است و $\Delta \vdash \varphi$ ها است. بنابراین تمام فرمولهایی که φ به آنها وابسته است در اینجا تخلیه می‌شوند به عبارت بهتر داریم: $\Delta, \varphi_0, \varphi_1, \varphi_2, \dots \Rightarrow \varphi = \emptyset$. ما مجبور هستیم تمامی فرمولهایی که φ به آنها وابسته و تنها همان فرمولها را تخلیه کنیم. ما به دنبال مدل کردن ابتنای غیرواقعیتی هستیم. بنابراین تمام آنچه در فرض‌ها داریم باید در تبیین نتیجه نقش داشته باشند.

با داشتن قاعده معرفی برای ابتنای غیرواقعیتی، قاعده معرفی برای تبیین واقعیتی به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\frac{\Delta \quad \Delta \Rightarrow \varphi}{\Delta < \varphi} < -\text{Introduction}$$

ذکر این نکته جالب است که در حالتی که Δ تهی است داریم:

$$\frac{\Rightarrow \varphi}{< \varphi} < -I$$

در اینجا می‌توانیم نشان دهیم چطور دستگاه منطقی ما ادعاهای ابتنای ابتنا را برابر صفر مبتنی می‌سازد.

$$\frac{\overline{\Gamma}^1 \quad \overline{\varphi}^1, \overline{\Rightarrow}^{-I} \quad \overline{\Rightarrow}^{-I} \quad \overline{\Rightarrow}^{-I}}{<(\Gamma \Rightarrow \varphi)} < -I$$

برای قاعده حذف، لیتلاند به سراغ اصل وارونگی (Inversion Principle) در نظریه برهان می‌رود. طبق این اصل یک قاعده حذف برای یک عملگر مثل λ باید به گونه‌ای باشد که اگر φ از طریق شرایط ذکر شده در قاعده معرفی بتواند نتیجه بگیرد که λ در این صورت φ باید از قاعده حذف و با استفاده از $(\Psi_n, \dots, \Psi_0, \Psi_1, \dots, \Psi_0, \Psi_1, \dots, \Psi_0)$ به دست آید. اول به سراغ مورد ساده‌تر یعنی ابتنای واقعیتی ($<$) می‌رویم. اگر اصل وارونگی را در مورد آن به کار ببریم داریم.

$$\frac{\Delta < \varphi \quad \overline{\Delta}^1 \quad \overline{\Delta \Rightarrow \varphi}^2 \quad \overline{\Rightarrow}^{-I} \quad \overline{\Rightarrow}^{-I} \quad \overline{\Rightarrow}^{-I}}{\psi \quad \psi} - 1, 2: < -\text{Elimination}$$

برای نمایش قاعده حذف ابتنای غیرواقعیتی ($\Rightarrow$) نیازمند یک تعریف جدید هستیم. طبق معرفی $\Rightarrow$ مجاز به ادعای $\varphi \Rightarrow \Delta$ هستیم هرگاه یک استدلال تبیینی از فقط و فقط Δ

منطق ابتدای صفر و چالش‌های آن (میثم زندی و داود حسینی) ۷۹

به φ داریم، هر آنچه از وجود چنین استدلالی به دست آید باید نتیجه $\varphi \Rightarrow \Delta$ باشد. اما چطور وجود یک استدلال را در دستگاه منطقی نمایش دهیم. برای این کار نیاز داریم تا استدلال‌ها را همانند فرمول‌ها تخلیه کنیم. برای این کار مفهومی به اسم استدلال فرضی را وارد می‌کنیم. عبارتی به شکل $\varphi \models_e \Delta$ برای یک استدلال فرضی با نتیجه φ که با استفاده از تمام Δ و فقط از همان به دست آمده است، را در نظر می‌گیریم. چنین استدلال فرضی تنها به این شکل در استدلال ما موجود است:

$$\frac{\Delta}{\varphi} [\Delta \Vdash_e \varphi]$$

حالا می‌توانیم قاعده حذف $\Rightarrow$ را تعریف کنیم:

$$\frac{\frac{\Delta \Rightarrow \varphi \quad \psi}{\psi}^1}{\psi} 1, \Rightarrow -\text{Elimination}$$

در نهایت برای هر مجموعه‌ای از استدلال‌های E_p و E_e ما کلاس استدلال‌های $\langle E'_e, E'_p \rangle$ را بر روی آنها تعریف می‌کنیم با این شرایط که $E_e \subset E'_e$ و $E_p \subset E'_p$ و اینکه $\langle E'_e, E'_p \rangle$ نسبت به قوانینی که گفته شد و قاعده‌های حذف و معرفی بسته است. استدلال‌های منطق محض ابتدایی تام اکید (Pure Logic of Strict Full Ground) استدلال‌های خام و تبیینی بر روی مجموعه $\langle \phi, \psi \rangle$ است.

با در نظر گرفتن $\vdash$ به عنوان نماد استنتاج لیتلاند خواص زیر را برای آن اثبات می‌کند:

۱. واقعیت بودگی از چپ (Left Factivity)

$$\Delta < \varphi \vdash \delta, \text{for all } \delta \in \Delta$$

۲. واقعیت بودگی از راست (Right Factivity)

$$\Delta < \varphi \vdash \varphi$$

۳. غیر دوری (Non-Circularity)

$$(\Delta, \varphi) < \varphi \vdash \psi, \text{for all } \psi$$

۴. برش (Cut)

$$\Delta_0 < \varphi_0, \Delta_1 < \varphi_1, \dots, (\varphi_0, \varphi_1, \varphi_2, \dots, \Gamma) \vdash \Delta_0, \Delta_1, \dots, \Gamma < \varphi$$

۳. خوشبنیادی ابتدای صفر

نظریه‌های ابتدایی ابتنا به دنبال توصیفی سلسله مراتبی از واقعیت‌های جهان هستند. از این بیش‌تر، آنها ادعا می‌کنند یک لایه‌ای از واقعیت هست که باقی واقعیت‌ها به صورت باواسطه یا بی‌واسطه بر آن مبنی هستند.^۷ سوالی که در اینجا مطرح است در مورد خوشبنیادی (Well-foundedness) ابتنا است. آیا ابنا برای اینکه بتواند واقعیت‌ها را به شکلی که گفتیم ترسیم کند لازم است تا به شکل مرسوم در ریاضی^۸ خوشبنیاد باشد؟ نظریه‌های ابتدایی ابنا با در نظر گرفتن شرطی به نام LC زنجیره‌هایی تولید می‌کنند که خوش بنیادی ابنا را تهدید می‌کنند. در نتیجه ابتدایی ابنا که به دنبال رفع مشکل واقعیت‌هایی بود که داشتن سلسله مراتب در ابنا را تهدید می‌کرد، خود مشکل جدیدی برای آن ایجاد می‌کنند. این نظریه‌ها زنجیره‌هایی تولید می‌کنند که به نظر بی‌انتها هستند و با داشتن چنین زنجیره‌هایی ادعای ترسیم واقعیت‌ها در سلسله مراتب مورد تردید است.

برای بیان مساله، ابنا و ابتدایی جزئی را یک رابطه غیربازنایی، نامتقارن و متعدد در نظر بگیرید. به این ترتیب ابتدایی جزئی یک رابطه ترتیب جزئی است. ابتدایی جزئی به صورت زیر تعریف می‌شود:

ابتدایی جزئی (Partially grounded) $x \preccurlyeq y$ نمایش داده می‌شود) اگر و تنها اگر $y \in \Gamma$ و $x < y$ مبنی است (به صورت

حال یک ساختار ابنا به این صورت تعریف می‌شود:

ساختار ابتدایی) Γ یک ساختار ابتدایی است اگر و تنها اگر x و y در آن وجود دارد

که $x \preccurlyeq y$

در این صورت یک زنجیره ابتدایی به این صورت تعریف می‌شود:

زنجیره ابتدایی) Γ یک زنجیره ابتدایی است اگر و تنها اگر (۱) Γ یک ساختار

ابتدایی است و (۲) برای هر x و y در Γ داریم که یا $x \preccurlyeq y$ یا $x = y$ و یا

بر طبق تعاریف بالا اکنون می‌توانیم زنجیره را در ساختار ابنا تعریف کنیم. یک زنجیره

با یک واقعیت شروع می‌شود. در حرکت برای یافتن ابتدای آن، در هر مرحله ابتدای جدیدی

پیدا می‌شود. این حرکت به طور نامتناهی ادامه دارد و در جایی متوقف نمی‌شود. بنابراین

به مجموعه‌ای از واقعیت‌ها دست می‌یابیم که هر یک بر چیزی یا چیزهایی مبنی است. در

اینجا تعریف را بر اساس ابتدایی جزئی انجام می‌دهیم. اگر ابتدایی کامل را در نظر بگیریم، ممکن است $\varphi < \Gamma$ را داشته باشیم در حالیکه $\Gamma \not\in \varphi$ بر چیزی مبتنی نباشد اما $\Gamma \in \varphi$ بر چیزی مبتنی باشد و همین دو می‌ادامه زنجیره و امکان داشتن زنجیره نامتناهی را تضمین می‌کند.

زنجیره نامتناهی ابتنا) Γ یک زنجیره نامتناهی از ابتنا را تشکیل می‌دهد اگر و تنها اگر (۱) Γ یک زنجیره ابتدایی باشد و (۲) برای هر $x \in \Gamma$ $y \in \Gamma$ $y \leq x$.

از آنجاییکه ساختارهای ابتدایی چگال (Dense) هستند، معیار خوش‌بنیادی ریاضی در ابتنا برقرار نیست. چنانچه شباهت ابتنا را با یک ساختار ریاضی در نظر داشته باشیم، ابنا به ساختار اعداد گویا شبیه است و نه اعداد طبیعی. به این ترتیب مشابه با ترتیب اعداد گویا خوش‌بنیاد نیست. بنابراین طرفداران ابنا به دنبال تعریف ضعیفتری برای خوش‌بنیادی ابنا هستند که به آن خوش‌ابتدایی می‌گویند. ضعیفترین تعریف که مورد توافق طرفداران ابنا نیز هست، داشتن بنیاد است (Rabinand Rabern, 2016). نخست تعریف بنیاد (foundation) را بینیم:

بنیاد) یک بنیاد مثل F برای ساختار ابتدایی مثل A یک زیر ساختار از بستار ابتدایی A یعنی $GC(A)$ است به طوری که: (۱) برای همه $p \in GC(A)$ یک $f \in F$ داریم که

(۲) برای تمام $f \in F$ هیچ $q \in GC(A)$ نداریم که $f < q$.

در تعریف بنیاد با در نظر گرفتن خاصیت تعدی برای ابنا، بستار ابنا تمام رابطه‌های ابنا بین واقعیت‌ها در یک ساختار ابنا را تشکیل می‌دهد. به بیان دقیق‌تر:

بستار ابنا) برای هر ساختار مثل A یک بستار ابنا مثل $GC(A)$ به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$GC(A) = A \cup \{p | \exists q \in A \wedge p < q\}$$

در نهایت داشتن بنیاد برای یک ساختار به عنوان داشتن یک بنیاد برای بستار ابتدایی یک ساختار تعریف می‌شود:

داشتن بنیاد) یک ساختار ابنا یک بنیاد مثل F دارد اگر و تنها اگر F که یک زیر ساختار از $GC(A)$ است یک بنیاد برای بستار ابتدایی $GC(A)$ باشد (Rabinand Rabern, 2016).

نظریه‌های ابتدایی ابنا به تنهایی زنجیره تولید نمی‌کنند. فرض کنید φ یک واقعیت شامل ابنا است. هم‌چنین فرض کنید این واقعیت بر Γ مبتنی است. در این صورت اولین واقعیت

در زنجیره $\varphi < \Gamma$ است. در گام بعدی فرض کنید واقعیت اول بر Γ' مبتنی است یعنی داریم $(\varphi < \Gamma) < \Gamma'$. به این روش تعداد نامتناهی واقعیت تولید می‌شود که البته این موضوع دغدغه‌ما در اینجا نیست. اما بین واقعیت هر مرحله با مرحله بعدی ارتباطی نیست یعنی بین $\varphi < \Gamma$ و $(\varphi < \Gamma') < \Gamma'$ ارتباطی برای تولید زنجیره نیست. برای اینکه زنجیره‌ای به واسطه نظریه ابتدای ابتدا تولید شود شرط دیگری به نام LC لازم است. این شرط که برگرفته از ایده‌ای از لوییس کارول است ادعا می‌کند اگر φ بر Γ مبتنی است در این صورت φ به طور جزئی بر واقعیت $\varphi < \Gamma$ مبتنی است. یعنی داریم: $\varphi < \Gamma < (\varphi, \Gamma)$ (Carroll, 1895). با این رویکرد واقعیت‌هایی که گفتیم به ترتیب $\varphi < \Gamma < (\varphi, \Gamma)$ و $\varphi < (\Gamma < \varphi) < (\Gamma < \varphi, \Gamma)$ در نتیجه طبق قاعده تعددی در ابتدای جزئی واقعیت اولیه بر دومی مبتنی جزئی است.

حالا ببینیم چه زنجیره‌ای به واسطه نظریه ابتدای ابتدا تولید می‌شود و آیا این زنجیره به لحاظ داشتن بنیاد خوش ابتدای محسوب می‌شود؟

می‌دانیم که در نظریه ZGA داریم که $\emptyset < (\Gamma < \varphi) < (\Gamma \Rightarrow \varphi)$ و $(\Gamma \Rightarrow \varphi) < (\Gamma \Rightarrow \varphi, \Gamma)$. درنتیجه طبق قاعده برش داریم: $\Gamma < (\Gamma < \varphi) < (\Gamma < \varphi, \Gamma)$. پس فرض کنید یک واقعیت شامل ابتدای داریم مثل $\varphi < \Gamma$ طبق LC و برش نیز داریم:

$$(\Gamma < (\Gamma < \varphi)), \Gamma < (\Gamma < \varphi)$$

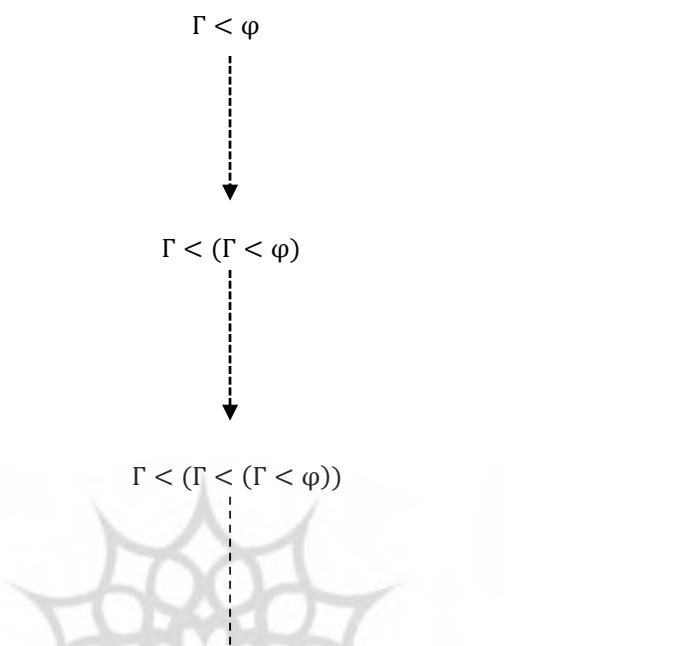
و در نتیجه داریم:

$$(\Gamma < (\Gamma < \varphi)) \leq (\Gamma < \varphi)$$

حالا واقعیت $(\Gamma < \varphi) < \Gamma$ را در نظر بگیرید. این یکی نیز بر $\Gamma, \Gamma \Rightarrow (\Gamma < \varphi)$ مبتنی است. از طرفی طبق ZGA داریم: $\emptyset < \Gamma \Rightarrow (\Gamma < \varphi)$. در این صورت باز هم طبق قاعده برش و LC داریم که:

$$(\Gamma < (\Gamma < (\Gamma < \varphi))) \leq (\Gamma < (\Gamma < \varphi))$$

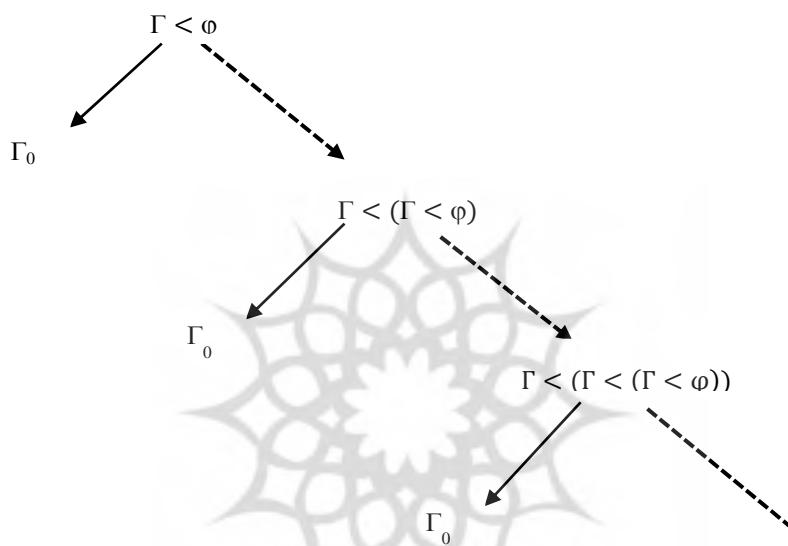
با ادامه این فرآیند به زنجیره‌ای می‌رسیم که در راس آن $\varphi < \Gamma$ است:

تا اینجا زنجیرهای داریم که خوشابتنا نیست. زیرمجموعه‌هایی از این زنجیره وجود دارند که عضو ابتدا ندارند. کافیست مجموعه شامل تمام اعضای زنجیره را در نظر بگیرید. این زنجیره در انتهاش بسته نیست. از طرفی هیچ مجموعه‌ای وجود ندارد که تمام اعضای زنجیره بر آن مبتنی باشند. فرض کنید چنین مجموعه‌ای وجود دارد. در این صورت یک جمله دلخواه مثل ' $\Gamma' < \Gamma$ ' را در نظر بگیرید. این جمله خود در مجموعه شامل اعضای بنیادین نیست (این جمله بر ' $\Gamma' < (\Gamma < \Gamma)$ ' مبتنی است). از طرفی خود آغازگر زنجیره‌ای است که هر عضو آن بر چیزی مبتنی است پس عضوی از کل زنجیره نیست که این جمله بر آن مبتنی باشد و آن عضو خود بنیادین باشد.

اما طبق آنچه برای ساخت زنجیره توضیح دادیم، واقعیتی که در هر مرحله تولید می‌شود طبق قاعدة برش و ZGA در نهایت بر طرف چپ رابطه مبتنی است. چنانچه دقت کنید طرف چپ واقعیت در همه مراحل Γ است. بنابراین هر واقعیت در این زنجیره در نهایت به طور کامل بر Γ مبتنی است و اگر Γ شامل اعضای بنیادین باشد، می‌توان آن را به عنوان بنیاد در نظر گرفت.

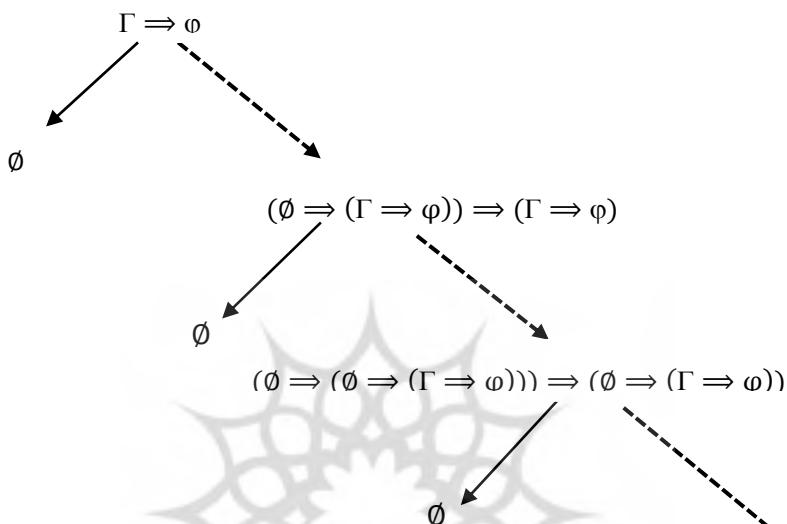
دقت کنید که اشکالی در اینکه Γ بنیادین نباشد نیست. فرض کنید Γ بنیادین نباشد. در این صورت بر طبق نظریه ابتنا باید در نهایت در یک زنجیره بر چیزی بنیادین مبنی باشد مثلاً Γ_0 این Γ_0 بر اساس نظریه ابنا معین می‌شود و نه ابتنای ابنا. بنابراین اگر هم چنین چیزی پیدا نشود ارتباطی به نظریه ZGA ندارد. به هر روی هر کدام از واقعیت‌های موجود در زنجیره بالا در نهایت بر Γ_0 مبنی هستند و همین Γ_0 نقش بنیاد را بازی می‌کند.

از طرفی زنجیره دیگری در ZGA تولید می‌شود که هر عضو آن بر تهی مبنی است. اما این زنجیره به واسطه ابتنای غیرواقعیتی و ابتنای بر تهی به دست می‌آید. بنابراین موضع گیری در مورد ابتنای غیرواقعیتی و شرط LC برای ابتنای غیرواقعیتی در نظریه اهمیت دارد. اگر ادعا کنیم شرط LC برای ابتنای غیرواقعیتی برقرار نیست مساله منحل می‌شود. اما به نظر نمی‌رسد بتوان چنین ادعایی کرد. در نهایت آنچه شرط LC را موردنسب می‌کند صدق طرفین رابطه ابنا نیست بلکه ماهیت استنتاجی آن در مورد رابطه ابنا است. از این منظر تفاوتی میان ابتنای واقعیتی و غیرواقعیتی نیست.

از طرف دیگر شاید بتوان ادعا کرد زنجیره‌ای که بر اساس ابتنای غیرواقعیتی به دست می‌آید، اشکالی برای خوش‌ابتنایی ندارد چرا که صدق و رویدی یا طرف چپ در ابتنای غیرواقعیتی اهمیت ندارد و حتی اگر بنیادی هم برای این زنجیره‌ها دیده نشود به دلیل

آنکه صدق مدنظر نیست تهدیدی هم برای خوش‌ابتدایی محسوب نمی‌شود. با این فرض زنجیره‌ای به شکل زیر تولید می‌شود که طبق تعاریف خوش‌ابتدایی را ارضا نمی‌کند چرا که بنیاد باید لااقل شامل یک عضو باشد اما در اینجا بنیاد تهی است.^۹

برای اینکه بنیادی برای این زنجیره داشته باشیم ناگزیر باید تعریف بنیاد را به شکل زیر تغییر دهیم:

بنیاد غیرواقعیتی) یک بنیاد مثل F برای ساختار ابتدایی مثل A یک زیر ساختار از بستار ابتدای A یعنی $GC(A)$ است به طوری که: ۱) برای همه $p \in GC(A)$ یک $f \in F$ داریم که $f = p$ یا $f < p$ و یا $f > p$ بر صفر مبتنی است ۲) برای تمام $f \in F$ هیچ $q \in GC(A)$ نداریم که $.q < f$.

با این ادعا مجموعه F می‌تواند تهی باشد. در این حالت چیزی که مهم است این است که تمام واقعیت‌های در زنجیره دارای استدلال تبیینی باشند.

۴. منطق ابتدایی صفر و وحدت‌گرایی

یکی از مشخصه‌های اغلب نظریه‌های ابتنا این است که ابنا را به تبیین متصل می‌کند. از یک طرف ابنا با پدیده‌های در جهان سروکار دارد. بنابراین با متأفیزیک در ارتباط است. از

طرف دیگر تبیینی است چرا که سعی می‌کند نشان دهد چطور برخی پدیده‌ها به موجب برخی دیگر برقرار هستند. به نظر می‌رسد ویژگیهای متافیزیکی و تبیینی بودن ابتنا در تنش هستند. از یک طرف پدیده‌های متافیزیکی مستقل از علائق ما برای تبیین در جهان وجود دارند. از طرف دیگر فرض می‌شود که تبیین به علائق و اهداف تبیینی ما حساس است. بنابراین ارتباط بین متافیزیک و تبیین اهمیت پیدا می‌کند.

توافقی در بین همه طرفداران ابتنا وجود دارد که ابتنا یک مفهوم تبیینی است. ولی در اینکه ابنا و تبیین متافیزیکی چه ارتباطی دارند توافقی نیست. برخی این دو را یک مفهوم می‌دانند و برخی دیگر معتقدند که تبیین متافیزیکی ابنا را پشتیبانی می‌کند اما دقیقاً همان مفهوم نیست. بنابراین می‌توان گفت طرفداران ابنا دو دسته هستند. برخی باور دارند که تبیین متافیزیکی و ابنا یک چیز هستند. ریون این نظر را وحدت‌گرایی (Unionism) می‌خواند. در طرف مقابل، دسته‌ای این دو مفهوم را جدا از هم می‌دانند. البته این نگاه اخیر ابنا را همچنان مفهوم تبیینی می‌داند اما فقط تا حدی که تبیین متافیزیکی را حمایت می‌کند نه این که با این مفهوم یکی باشد. چیزی شبیه به اینکه علیت، تبیین علی را حمایت می‌کند. ریون این رویکرد را کثرت‌گرایی (Separatism) می‌خواند (Raven, 2015).

لیتلاند به صراحة بیان می‌کند چارچوبی که او توصیف می‌کند بر اساس تبیین متافیزیکی شکل می‌گیرد. واقعیت‌ها بر اساس استدلال‌هایی به هم متصل می‌شوند که این استدلال‌ها با قواعدی که بر اساس تبیین متافیزیکی وضع شده‌اند، پذیرفته می‌شوند. از این‌رو، لیتلاند به صراحة طرفدار وحدت‌گرایی است. اما والر باور دارد که ابتنای بر صفر وحدت‌گرا نیست. یکی از فرضهایی که والر همواره در استدلال‌هایش علیه وحدت‌گرایی ابتنای بر صفر تکرار می‌کند، این است که اگر تبیین متافیزیکی و ابنا یکی هستند در این صورت آنچه مبنای چیزی است و آنچه تبیین متافیزیکی یک واقعیت است باید یکی باشد. به بیان دقیق‌تر اگر $\varphi < \Gamma$ در این صورت Γ همان تبیین متافیزیکی φ است. از منظر ابتنای ابنا اگر $\varphi < \Gamma$ در این صورت هر آنچه مبنای $\varphi < \Gamma$ است باید تبیین متافیزیکی آن نیز باشد.

والر قصد دارد نشان دهد واقعیت‌هایی هستند که از تهی به دست می‌آیند اما چیزی هست که در تبیین متافیزیکی آن نقش دارد. او به عنوان نمونه صدق کیک را درنظر دارد: "من نمی‌توانم کیک را بخورم و همزمان آن را داشته باشم". او باور دارد این

جمله از تعداد تهی از جمله‌ها به دست می‌آید در حالیکه در تبیین متفاوتیکی آن چیزی شبیه به اصل عدم تناقض نقش دارد. از طرف دیگر او باور دارد که واقعیت‌هایی هستند که به وضوح تبیین متفاوتی دارند اما همگی از مجموعه تهی از فرض‌ها به دست می‌آیند (به طور مثال $p \Rightarrow p \wedge p \Rightarrow p \vee p$ و $p \wedge p \Rightarrow \emptyset$). (Wallner, 2021)

در جواب می‌توان ادعای والر را برای جمله‌هایی شبیه صدق کیک رد کرد. در سیستم لیتلاند جمله‌هایی مثل $\emptyset < \emptyset$ و $\emptyset \Rightarrow \emptyset$ به طور کلی خوش ساخت (Well-formed) و مجاز هستند. اما این بدین معنا نیست که هر جمله صادق و یا هر قضیه‌ای مجاز است تا بجای $\emptyset$ قرار بگیرد. صدق کیک بر اساس یکی از طرفیش به دست می‌آید و بر صفر مبتنی نیست.

در طرف مقابل اینکه واقعیت‌های شامل ابتدای ابتدایی یکی باشند مشکلی برای وحدت گرایی نیست. آن چیزی که تفاوت این واقعیت‌ها است استدلال تبیینی معادل آن‌هاست. والر خود به این نکته اشاره کرده است. اما در نهایت این موضوع را نمی‌پذیرد. در این مورد قصد ما دفاع از ابتدایی بر صفر نیست. اما به نظر می‌رسد نگاه همدلانه با والر به پذیرش کثرت‌گرایی متوجه شود. بسیاری از نظریه‌های ابتدایی این نتیجه را دارند که واقعیت‌های متفاوت بر چیزهای یکسان مبتنی هستند. به طور مثال $p \wedge p \Rightarrow p$ و $(p \wedge \neg p) \Rightarrow \emptyset$ هر دو بر p مبتنی هستند. اولی به این دلیل که فصل یک جمله با خودش است و دومی به این دلیل که عطف یک واقعیت با واقعیتی همیشه صادق است (که البته آن هم بر p مبتنی است). بنابراین به نظر می‌رسد پذیرش نظر والر منجر به رد وحدت‌گرایی است.

۵. ابتدایی بر صفر و ذات‌گرایی

لیتلاند ادعایی علیه ذات‌گرایی^{۱۰} ندارد. حتی او معتقد است که نظریه او جا برای تفسیر ذات‌گرایانه را باز گذاشته است. برخی از ذات‌گرایان باور دارند که چیزی در ذات $\emptyset$ است که باعث می‌شود Γ مبنای آن باشد و در نهایت این ادعا را داشته باشیم که $\emptyset < \Gamma$ در مورد واقعیت‌های شامل رابطه ابتدایی به آن شکلی که لیتلاند تفسیر می‌کند چیزی به شکل $\emptyset < \emptyset$ را داریم. در این صورت ادعا این است که چه چیزی در $\emptyset$ هست که باعث می‌شود بر صفر یا تهی مبتنی باشد. اما قبل از ادعا کرده است که استدلالهای تبیینی (Explanatory arguments) هستند که دلیل ابتدایی $\emptyset$ بر تهی هستند.

حال او این سوال را مطرح می‌کند آیا می‌توان این پرسش را مطرح کرد که این استدلال‌های تبیینی بر چه چیزی مبنی هستند؟ این‌ها استدلال‌های تبیینی هستند. یک استدلال یک ساختار است و مانند واقعیت مناسب برای صدق (Truth-apt) نیست. بنابراین ماده مناسبی برای اینکه از مبنای آنها پرسش شود نیستند چرا که ابتنا نظریه‌ای در مورد جمله‌ها، واقعیت‌ها و یا گزاره‌ها است که همگی مناسب برای صدق هستند. البته او برای اینکه خود نظریه را با ماده ابتنا سازگار کند، ادعا می‌کند وقتی $(\varphi > \Gamma)$ دارد که در آن $(\varphi < \Gamma)$ و به دنبال آن ابتدای غیرواقعیتی معادل آن یعنی $(\varphi \Rightarrow \Gamma)$ حاصل یک استدلال تبیینی از زیرینا^{۱۱} به روینا است، برای آنکه $(\varphi > \Gamma)$ بتواند تحت رابطه ابتنا قرار گیرد، می‌توانیم این گزاره را بگوییم: یک استدلال تبیینی وجود دارد که در آن $\varphi > \Gamma$. این یکی می‌تواند صادق یا کاذب باشد.

اما رابطه بین ذات و ابتنا برای لیتلاند رابطه‌ای بر اساس ابتنا نیست. یعنی او فرض نمی‌کند که واقعیت شامل ابتنا بر چیزی بر اساس ذات مبنی می‌شود. آنچه که لیتلاند به عنوان رابطه ذات و ابتنا در نظر دارد ادعای زیر است:

ذات‌گرایی) این برای برقراری φ ذاتی است که هرگاه Γ در این صورت φ بر Γ مبنی است.

در تعریف فوق نسخه‌ای از ذات‌گرایی که فاین ارائه کرده است مدنظر است. چیزی در ذات طرف راست رابطه است که باعث می‌شود رابطه ابتنا برقرار باشد. از طرفی وضعیت واقعیت‌های شامل رابطه ابتنا که لیتلاند به واسطه نظریه‌اش در دامنه ابتنا وارد کرده است، شامل رابطه ابتنا هستند. بنابراین با واقعیت‌های دیگر متفاوت هستند و ذات رابطه ابتنا در اینجا نقش بازی می‌کند.

لیتلاند به طور ضمنی باور دارد ابتنا چیزی نیست مگر همان استدلال تبیینی که از زیرینا به روینا داریم. اما گفتیم که این استدلال گزاره یا هر چیزی که تحت صدق قرار بگیرد نیست و بنابراین ذات آن نیز چیزی به صورت گزاره یا هر آنچه که تحت صدق قرار بگیرد، نیست. او ادعا می‌کند استدلال‌های تبیینی به صورت یک ساختار هستند و ذات آنها ماهیتی غیرگزاره‌ای دارد. اما این نیز با توجه به تعاریف فاین مشکلی ندارد. چیزهایی ساختاری هم می‌توانند ذاتی غیرگزاره‌ای داشته باشند. آنچه ذات یک استدلال است متاثر از ذات قواعدی است که در آن به کار رفته است. فرض کنید $\varphi > \Gamma$ و یک استدلال تبیینی مثل

و داریم که با فرض $\Gamma \vdash \varphi$ نتیجه می‌دهد. در این صورت بر طبق نظریه ابتدای ابنا $\varphi \vdash \emptyset$ را داریم. طبق تعریف ذات‌گرایی این واقعیت به دلیل چیزی در ذات $\varphi \vdash \Gamma$ برقرار است. ذات این یکی نیز ذات و است و ذات قواعد به کار رفته در آن بخشی از ذات $\varphi \vdash \Gamma$ است.

چند نکته در مورد رویکرد لیتلاند دیده می‌شود. نخست اینکه در نگاه نخست به نظر می‌رسد، لیتلاند به دنبال همگرا کردن نظریه خود با نظریه فاین است. فاین باور دارد که اگر از اینکه چرا ابتدای بین دو واقعیت برقرار است سوال کنیم، جواب چیزی در ذات طرف راست رابطه است. از آنجاییکه لیتلاند دسته‌ای از واقعیت‌های شامل ابتنا را در نظریه وارد می‌کند، ناگزیر باید در مورد ذات این واقعیت‌ها صحبت کند. از طرفی فاین در جواب اینکه چرا $\varphi \vdash \Gamma$ به سراغ ذات می‌رود. اما لیتلاند در جواب همین سوال به دنبال منطق ابتدای ابتنا است. او ادعا می‌کند که این واقعیت بر صفر مبتنی است. او ادعا می‌کند $\Gamma \vdash \varphi$ بر صفر مبتنی است به این دلیل که یک استدلال تبیینی از مجموعه تهی به این واقعیت وجود دارد. حال به نظر می‌رسد چنانچه با نگاه فاین به این واقعیت‌ها نگاه کنیم از اصل این واقعیت‌ها در نظریه تولید نمی‌شوند.^{۱۲} از طرف دیگر طرفداران ذات‌گرایی در مورد ابتدای ابتنا باور دارند که $\varphi \vdash \Gamma$ بر یک رابطه ذاتی بین طرفین رابطه ابتنا مبتنی است. بنابراین نمی‌توان ادعا کرد که در نسخه ذات‌گرایی که لیتلاند به دنبال آن است یک نظریه ابتدای ابنا همسو با ذات‌گرایی را داریم. چرا که ذات‌گرایی برای ابتدای ابنا از قبل در مورد سوال از ابتدای $\varphi \vdash \Gamma$ پاسخ داده است.

علاوه بر این، آنچه لیتلاند در مورد ذات‌گرایی ادعا می‌کند قرار نیست چیزی در داخل ابتدای ابنا باشد. به نظر می‌رسد او به دنبال تبیین معنای ابتنا از طریق ذات است. در نتیجه آن چیزی که او ارائه می‌کند فروکاست معنای ابتنا به ذات است. در مورد واقعیت‌های به شکل $\varphi \vdash \Gamma$ از قبل افرادی مثل فاین، روزن و داسگوپتا اظهار نظر کرده‌اند. آن چیزی که برای لیتلاند باقی مانده است تنها ذات واقعیت‌های شامل ابنا است که او در ابتدای ابنا وارد کرده است.

در نهایت، باید ادعای لیتلاند در مورد ذات‌گرایی را به عنوان پاسخی به نقد والر در مورد وحدت‌گرایی ZGA تصور کرد. نخست اینکه در رویکرد ذات‌گرایانه برای ابتدای ابنا، واقعیت ذاتی که حاصل رابطه‌ای ذاتی میان Γ و φ است مبنایی برای $\varphi \vdash \Gamma$ است. در

حالیکه همین واقعیت در لیتلاند بر صفر مبتنی است. از طرف دیگر ادعای ذات‌گرایانه لیتلاند فروکاست رابطه ابتنا به ذات است در حالیکه ذات‌گرایی برای ابتنا رابطه ذاتی را مبنایی برای واقعیت‌های شامل ابنا می‌داند. بنابراین رابطه بین ارتباط ذاتی طرفین یک واقعیت شامل ابنا و همان واقعیت از طریق ابنا شکل می‌گیرد. بنابراین آنچه تقاؤت ذات‌گرایی در ابنا و ZGA است، با رویکرد فروکاستی به ارتباط ابنا و ذات لیتلاند همچنان به قوت خود باقی است.

در نتیجه آنچه لیتلاند از منطق ابنا و ذات‌گرایی در نظر دارد دارای ویژگی‌های زیر است:

۱. هر واقعیت شامل ابنا خود بر صفر مبتنی است. بنابراین واقعیت‌های شامل ابنا در نظریه ابنا حضور دارند و بخشی از دامنه واقعیت‌های تحت رابطه ابنا هستند.
۲. رابطه ابنا را می‌توان به ذات فروکاست. این فروکاست در ادعای ذات‌گرایی لیتلاند دیده می‌شود.
۳. ذات ($\varphi < \Gamma$) $\neq \emptyset$ ذات استدلال تبیینی‌ای است که برای سمت راست آن وجود دارد. این یکی نیز بر ذات قواعد استنتاجی آن استوار است.

۶. نتیجه‌گیری

نظریه ابنا صفر برای نشان دادن ابنا واقعیت‌های شامل ابنا ارائه شده است. این واقعیت‌ها طبق اصل خلوص باید بر چیزی مبتنی باشند. لیتلاند این نظریه را با پیوند ابنا و تبیین متفاہی‌کی انجام می‌دهد و ادعا می‌کند این واقعیت‌ها بر صفر مبتنی هستند.

نشان دادیم زنجیره‌هایی که در این نظریه تولید می‌شوند مشکلی برای خوش‌بینی‌دادی ابنا ندارند. با در نظر داشتن یک لایه بینیادین و تغییر در معنای خوش‌بینی‌دادی ابنا می‌توان زنجیره‌های این نظریه را خوش‌بینیاد کرد. نقدهای به وحدت‌گرایی ابنا صفر را بررسی کردیم و نشان دادیم چنانچه این نقدها را پذیریم نظریه وحدت‌گرایی باقی نمی‌ماند. بنابراین به نظر می‌رسد این نقدها برقرار نیستند. در نهایت نشان دادیم چطور می‌توان ابنا صفر را با ذات‌گرایی همسو کرد. این کار را بررسی ذات واقعیت‌های شامل ابنا و واقعیت‌های شامل ابنا یک واقعیت شامل ابنا بر صفر نشان دادیم. پیامدهای

این رویکرد ذات‌گرایانه در نظریه ابتدای صفر را نشان دادیم و دیدیم این نظریه تنها جا را برای فروکاست ابتنا به ذات باز می‌گذارد.

پی‌نوشت‌ها

۱. در اینکه چه چیزی در طفین رابطه ابتنا قرار می‌گیرد و اینکه خود ابنا چیست، بحث است. برخی ابنا را عملگر می‌دانند و برخی رابطه، برخی طفین ابنا را جمله می‌دانند، برخی گزاره و برخی جمله. دامنه این مقاله خارج از این بحث‌ها است. از طرف دیگر یک واقعیت، جمله و یا گزاره مثل φ بر برخی واقعیت‌ها یا جمله‌ها و یا گزاره‌ها مبتنی می‌شود که این را با $\varphi \rightarrow \Gamma$ نمایش می‌دهیم.
۲. این واقعیت این طور خوانده می‌شود که φ بر Γ مبتنی است.
۳. منظور جمله‌ایی به شکل $(\varphi \Rightarrow \Gamma) \neq \emptyset$ است.
۴. در پاورقی شماره ۲ توضیح داده شد که این مقاله نسبت به اینکه چه چیزی در طفین ابنا قرار می‌گیرد خشی است. برای هماهنگی با باقی مطالب ممکن است این امور به جای هم به کار برده شوند. همچنین داشتن واقعیت صادق به معنای داشتن واقعیت کاذب نیست. صرفا برای تأکید بر صدق ورودی در اینجا آورده شده است.
۵. خروجی را به صورت یک جمله شامل ابنا نشان می‌دهد. یعنی اگر Γ ورودی باشد و بر اساس عملکرد ماشین φ بر آن مبتنی باشد در این صورت خروجی به صورت $\varphi \rightarrow \Gamma$ است.
۶. دقت کنید که هر استدلال تبیینی یک استدلال خام است (طبق قاعده نخست).
۷. ابتدای با واسطه به این معنا است که اگر φ بر Γ مبتنی است در این صورت اینطور نیست که $\varphi \rightarrow \Delta$ و $\Delta \vdash \psi$ و $\psi \rightarrow \Gamma'$ در حالیکه $\Gamma \subseteq \Gamma'$. ابتدای با واسطه به دلیل داشتن خاصیت تعدی برای ابنا امکان‌پذیر است.
۸. در ریاضی یک مجموعه را خوش‌بنیاد گویند، هرگاه هر زیرمجموعه از آن دارای عضو ابتدا باشد.
۹. دقت کنید بر طبق ادعای لیتلاند ابتدای واقعیتی بر اساس ابتدای غیرواقعیتی و صدق طرف چپ آن به دست می‌آید. بنابراین قواعد برش و تعدی در مورد ابتدای غیرواقعیتی نیز بر قرار است. در تشکیل زنجیره از ذکر این جزئیات صرف‌نظر کرده‌ایم.
۱۰. ذات‌گرایی باور دارد که یک واقعیت شامل ابنا بر ذات طرفینش یا تابعی از آن مبتنی است. از جمله فاین (2012a)، داسکوپتا (2014) و روزن (2010)

۱۱. منظور از روبنا در رابطه آن چیزی است که بر چیزی مبتنی است و منظور از زیربنا آن چیزی است که چیزی بر آن مبتنی است.

۱۲. فاین ادعا می‌کند در مورد ابتدای واقعیت‌های شامل ابتنا نمی‌توان صحبت کرد. بنابراین با نظر او احتمالاً نظریه‌های ابتدای ابتنا رد می‌شوند.

کتاب‌نامه

- Carroll, Lewis (1895). What the tortoise said to Achilles. *Mind* 4 (14):278-280.
- Dasgupta, Shamik (2014). The Possibility of Physicalism. *Journal of Philosophy* 111 (9-10):557-592.
- Dixon, T. Scott (2016). What Is the Well-Foundedness of Grounding? *Mind* 125 (498):439-468.
- Dixon, T. Scott (2020). Infinite Descent. In Michael J. Raven (ed.), *The Routledge Handbook of Metaphysical Grounding*. New York, USA: Routledge. pp. 244-58.
- Fine, Kit (2012a). Guide to Ground. In Fabrice Correia & Benjamin Schnieder (eds.), *Metaphysical Grounding*. Cambridge University Press. pp. 37--80.
- Fine, Kit (2012b). The Pure Logic of Ground. *Review of Symbolic Logic* 5 (1):1-25.
- Litland, Jon Erling (2017). Grounding Grounding. *Oxford Studies in Metaphysics* 10.
- Rabin, Gabriel Oak & Rabern, Brian (2016). Well Founding Grounding Grounding. *Journal of Philosophical Logic* 45 (4):349-379.
- Raven, Michael J. (2015). Ground. *Philosophy Compass* 10 (5):322-333.
- Rosen, Gideon (2010). Metaphysical Dependence: Grounding and Reduction. In Bob Hale & Aviv Hoffmann (eds.), *Modality: Metaphysics, Logic, and Epistemology*. Oxford University Press. pp. 109-135.
- Sider, Theodore (2011). *Writing the Book of the World*. Oxford, England: Oxford University Press.
- Wallner, Michael (2021). The ground of ground, essence, and explanation. *Synthese* 198 (Suppl 6):1257-1277.